

Klassiska spåret – Nivå 4

Studie 1 – Vega

Vega är den första studien i Klassiska spåret nivå 4. Det är ett långsamt, tvåstämmigt stycke i **A-moll**, med en tydlig uppdelning mellan en lugn melodi och en enkel basstämma. Vega går i A-moll och har därför inga fasta förtecken.

Dynamik och musikaliska anvisningar

I stycket förekommer flera dynamiska beteckningar:

- **p – piano:** svagt
- **mp – mezzopiano:** mellansvagt
- **mf – mezzoforte:** ganska starkt

Av dessa tre är piano svagast, mezzopiano något starkare och mezzoforte starkast.

Ett **crescendo** markeras med en linje som gradvis öppnar sig. Det betyder att musiken ska bli starkare. Ett **diminuendo** markeras med en avsmalnande linje och betyder att musiken gradvis ska bli svagare.

Mot slutet finns **rit.**, en förkortning av *ritardando*. Där ska tempot gradvis bli långsammare. En **fermat** innebär att en ton hålls ut längre än sitt vanliga notvärde. Hur länge tonen hålls beror på styckets karaktär och på den musikaliska tolkningen.

Efter ett ritardando eller en fermat kan beteckningen **a tempo** stå. Det betyder att man återgår till styckets ursprungliga tempo.

Melodins registrering

På ett ställe anges att melodin ska spelas på **andra strängen**. Det markeras med siffran 2 inuti en cirkel, följd av en streckad linje. Så länge linjen fortsätter ska melodin spelas på andra strängen.

Hela melodin i Vega är förlagd till andra och tredje strängen. Vissa toner skulle även kunna spelas på första strängen, men genom att behålla melodin på andra och tredje strängen får stycket en mjukare och mer sammanhållen klang.

Samma ton kan ofta spelas på flera olika strängar, men den får olika klang beroende på vilken sträng som används. Första strängen ger vanligtvis en ljusare och skarpare ton, medan andra strängen har en något mjukare karaktär. Valet av sträng är därför en viktig del av den musikaliska tolkningen.

Högerhanden

Basstämman spelas med **p**, alltså tummen. Melodistämman spelas med **i, m och a**.

Både basen och melodin spelas huvudsakligen med **fritt anslag**. Enstaka toner som ska framhävas kan spelas med **stödanslag**. Om hela basstämman spelas med stödanslag finns en risk att basen blir för stark i förhållande till melodin.

Öva stämmorna separat

Börja med att spela melodistämman utan basen. Spela då endast tonerna med **skäften uppåt** och hoppa över basnoterna, som har skäften nedåt.

När melodin spelas separat blir det lättare att koncentrera sig på:

- fingersättningen
- strängvalet
- dynamiken
- crescendo och diminuendo
- ritardando och fermat
- att låta tonerna klinga så länge som notbilden visar

Särskild fingersättning

I upptakten till den andra takten spelas tonerna **C, A och E**.

I högerhanden används:

- C med **a**
- A med **m**
- E med **i**

I vänsterhanden används finger **1, 3 och 2**. Efter att tonerna har spelats ligger fingrarna kvar i formen av ett A-mollackord.

Upptakten

Vega börjar med en upptakt bestående av två åttondelar. Upptakten börjar på taktens fjärde slag.

Räkna in:

1, 2, 3 – spela på 4.

Öva först melodin noggrant och lägg därefter till basstämman. Sträva efter att melodin hörs tydligt, samtidigt som basen fungerar som ett mjukt och stabilt stöd.

